

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะนักบัญชีของธุรกิจในอำเภอเมืองเชียงใหม่ เพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาให้รู้ถึงแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะนักบัญชีของธุรกิจ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมืองเชียงใหม่ เพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

การศึกษานี้ เป็นการดำเนินการศึกษาพื้นฐาน โดยแยกเป็นการเก็บข้อมูลแบบปฐมภูมิคือการจัดทำแบบสอบถามนักบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมืองเชียงใหม่ จำนวน 200 ราย แล้วนำข้อมูลมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ ค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย รวมถึงการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของนักบัญชีในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักบัญชีของธุรกิจในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20-25 ปี จบการศึกษายู่ในระดับปริญญาตรี สาขาการบัญชีและสาขาอื่นๆ เช่น สาขาบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ การจัดการ โดยส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นผู้ทำบัญชีรับอนุญาต ซึ่งตำแหน่งงานที่ทำในปัจจุบันคือพนักงานบัญชีด้านทั่วไป และมีประสบการณ์ในการทำงานในสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชี 1-3 ปี ทั้งนี้ประเภทของธุรกิจส่วนใหญ่อยู่ในธุรกิจกลุ่มบริการ มีรูปแบบบริษัทจำกัด โดยมีระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจมากกว่า 15 ปี กิจการมีโอกาสและไม่แน่ใจที่จะเข้าไปดำเนินธุรกิจประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนเท่ากัน ซึ่งบางกิจการมีการศึกษาและเจรจาการค้าแล้ว กิจการส่วนใหญ่ทุนจดทะเบียนของกิจการต่ำกว่า 5 ล้านบาท มีการ

ทำบัญชีด้วยพนักงานบัญชีของกิจการเอง และนักบัญชีของธุรกิจ ในอำเภอเมืองเชียงใหม่มีการติดตามข่าวสารเกี่ยวข้องกับเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยเลือกติดตามทางอินเทอร์เน็ตสูงสุด โดยส่วนใหญ่ยังไม่เคยเข้าร่วมอบรมหรือสัมมนาด้านวิชาชีพบัญชีเพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

5.1.2 ส่วนที่ 2 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีในปัจจุบันของนักบัญชีตามข้อตกลงยอมรับร่วมกัน (MRA)

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีในปัจจุบันของนักบัญชีในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอำเภอเมืองเชียงใหม่ ตามข้อตกลงยอมรับร่วมกัน (MRA) ในเรื่องคุณสมบัติหรือมาตรฐานตามข้อกำหนดของอาเซียน ดังนี้

ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน พบว่าส่วนใหญ่มีความรู้สูงสุดในเรื่อง AEC หรือ Asean Economics Community คือการรวมตัวของชาติในอาเซียนเพื่อที่จะให้มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจร่วมกัน และพบว่าไม่มีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน โดยมีความรู้ต่ำที่สุดในเรื่อง ปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียน ฉบับที่ 2 กำหนดให้สาขาวิชาชีพบัญชีเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี พ.ศ.2558 ซึ่งจากจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ในเรื่องความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน พบว่าส่วนใหญ่มีความรู้เป็นจำนวนมากกว่าที่ไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าว

ความรู้เกี่ยวกับข้อตกลงยอมรับร่วมของอาเซียนสาขาการบัญชี (ASEAN Mutual Recognition Arrangement - MRA) พบว่าส่วนใหญ่มีความรู้สูงสุดในเรื่องวัตถุประสงค์ MRA เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายนักวิชาชีพบัญชีและเพื่อยกระดับการให้บริการบัญชีภายในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน และพบว่าไม่มีความรู้เกี่ยวกับข้อตกลงยอมรับร่วมของอาเซียนสาขาการบัญชี โดยมีความรู้ต่ำที่สุดในเรื่อง ขอบเขตงานบริการบัญชีภายใต้ MRA ซึ่งอาชีพที่สามารถปฏิบัติงานได้ ซึ่งจากจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ในเรื่องความรู้เกี่ยวกับข้อตกลงยอมรับร่วมของอาเซียนสาขาการบัญชี (MRA) พบว่าส่วนใหญ่มีความรู้เป็นจำนวนมากกว่าที่ไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าว

ความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติของนักบัญชีอาเซียน พบว่าส่วนใหญ่มีความรู้สูงสุดในเรื่อง ความรู้ความสามารถครบถ้วนตามความต้องการที่ระบุไว้โดยประเทศผู้รับ และพบว่าไม่มีความรู้เกี่ยวกับ

คุณสมบัติของนักบัญชีอาเซียน โดยมีความรู้ที่น้อยที่สุดในเรื่องต้องมีประสบการณ์ในด้านที่เกี่ยวข้อง ไม่น้อยกว่า 3 ปี สะสมได้ภายในระยะเวลา 5 ปี ซึ่งจากจำนวนและคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ในเรื่องความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติของนักบัญชีอาเซียน พบว่าส่วนใหญ่มีความรู้เป็นจำนวนมากว่าที่ไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าว

ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการให้บริการของนักบัญชีอาเซียน พบว่าส่วนใหญ่มีความรู้สูงสุดในเรื่องการตั้งธุรกิจในด้าน เช่น บริษัทบัญชีมาจัดตั้งธุรกิจเพื่อให้บริการบัญชีในประเทศไทย และการเข้าไปทำงานของบุคลากรเป็นการชั่วคราว เช่น นักบัญชีไทยเดินทางไปทำงานในต่างประเทศเท่ากัน และพบว่าไม่มีความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการให้บริการของนักบัญชีอาเซียน โดยมีความรู้ที่น้อยที่สุดในเรื่อง การบริการข้ามพรมแดน เช่น คนไทยขอให้บริษัทบัญชีในต่างประเทศทำบัญชีให้บริษัทโดยติดต่อทาง e-mail หรือ โทรศัพท์ ซึ่งจากจำนวนและคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ในเรื่องความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการให้บริการของนักบัญชีอาเซียน พบว่าส่วนใหญ่มีความรู้เป็นจำนวนมากว่าที่ไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าว

สรุปเรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีในปัจจุบันของนักบัญชีในวิชาชีพขนาดกลางและขนาดย่อมอำเภอเมืองเชียงใหม่ พบว่าส่วนใหญ่มีความรู้สูงสุดเป็นอันดับแรกคือเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน รองลงมาคือคุณสมบัติของนักบัญชีอาเซียน และไม่มีความรู้ โดยมีความรู้ที่น้อยที่สุดเป็นอันดับแรกคือเรื่อง ข้อตกลงยอมรับร่วมของอาเซียนสาขาการบัญชี (MRA) และรูปแบบการให้บริการของนักบัญชีอาเซียน

5.1.3 ส่วนที่ 3 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะนักบัญชีตามกรอบแนวคิดของ IES

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีแนวทางการพัฒนาสมรรถนะนักบัญชีตามกรอบแนวคิดของ IES ประกอบด้วยความรู้ทางวิชาชีพ ทักษะทางวิชาชีพ คุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรม และทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพในอนาคตเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 ดังนี้

5.1.3.1 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะความรู้ทางวิชาชีพ (IES 2)

การพัฒนาสมรรถนะความรู้ทางวิชาชีพ เพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่ม ได้แก่นักบัญชีที่จำแนกตามสาขาวิชาที่จบการศึกษา นักบัญชีที่จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชี และนักบัญชีที่จำแนกตามกิจการที่มีโอกาสที่จะเข้าไปดำเนินธุรกิจประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน พบว่าทุกกลุ่มมีความต้องการพัฒนาสมรรถนะความรู้ทางวิชาชีพ โดยรวมทุกด้านในระดับมาก โดยต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านบัญชีการเงินและความรู้ที่เกี่ยวข้องและด้านองค์การธุรกิจ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาที่จบการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามที่จบการศึกษาสาขาบัญชีต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านบัญชีการเงินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การบัญชีของกลุ่มประเทศ AEC ส่วนผู้ที่จบสาขาอื่นๆ ต้องการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับบัญชีการเงินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ภาษีอากรของประเทศและระหว่างประเทศในกลุ่ม AEC

ผู้ตอบแบบสอบถามที่จบการศึกษาสาขาบัญชีต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านองค์การธุรกิจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการตลาดทางการเงินของประเทศและกลุ่ม AEC ส่วนผู้ที่จบสาขาอื่นๆ ต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านองค์การธุรกิจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการตลาดทางการเงินของประเทศและกลุ่ม AEC และด้านพฤติกรรมองค์กรและการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ระหว่างประเทศ และด้านธุรกิจระหว่างประเทศและการตลาดระหว่างประเทศ เท่ากัน

ผู้ตอบแบบสอบถามที่จบการศึกษาสาขาบัญชีและสาขาอื่น ต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ทักษะการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่องานบัญชีเหมือนกัน

เมื่อพิจารณาจำแนกตามประสบการณ์การทำงานสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชี ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงานสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชีน้อยกว่า 1 ปี และ 1-3 ปี มีความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านบัญชีการเงิน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือภาษีอากรของประเทศและระหว่างประเทศในกลุ่ม AEC ส่วนประสบการณ์การทำงานสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชี 4-6 ปี 7-10 ปีและมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านบัญชีการเงิน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการบัญชีของกลุ่มประเทศ AEC

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงานสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชีน้อยกว่า 1 ปี ถึง 7-10 ปี ต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านองค์กรธุรกิจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านตลาดทางการเงินของประเทศและกลุ่ม AEC และประสบการณ์การทำงานสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชีมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านองค์กรธุรกิจ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านพฤติกรรมองค์กรและการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ระหว่างประเทศ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงานสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชีน้อยกว่า 1 ปี 7-10 ปี และมากกว่า 10 ปี ต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านทักษะการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่องานบัญชี ส่วนกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-3 ปี ต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสาร และประสบการณ์การทำงาน 4-6 ปี ต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

เมื่อพิจารณาจำแนกตามกิจการมีโอกาสที่จะเข้าไปดำเนินธุรกิจประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ผู้ตอบแบบสอบถามของกิจการที่มีโอกาสและไม่มีโอกาสหรือไม่แน่ใจจะเข้าไปดำเนินธุรกิจประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านบัญชีการเงินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการบัญชีของกลุ่มประเทศ AEC เหมือนกัน

ผู้ตอบแบบสอบถามของกิจการที่มีโอกาสเข้าไปดำเนินธุรกิจประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านองค์กรธุรกิจ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านพฤติกรรมองค์กรและการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ระหว่างประเทศ ส่วนกิจการที่ไม่มีโอกาสเข้าไปดำเนินธุรกิจประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านองค์กรธุรกิจ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านธุรกิจระหว่างประเทศและการตลาดระหว่างประเทศ เท่ากัน และกิจการที่ไม่แน่ใจจะเข้าไปดำเนินธุรกิจประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านองค์กรธุรกิจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านตลาดทางการเงินของประเทศและกลุ่ม AEC

ผู้ตอบแบบสอบถามของกิจการที่มีโอกาสและไม่มีโอกาสหรือไม่แน่ใจจะเข้าไปดำเนินธุรกิจประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านทักษะการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่องานบัญชี เหมือนกัน

5.1.3.2 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะทักษะทางวิชาชีพ (IES 3)

การพัฒนาสมรรถนะทักษะทางวิชาชีพเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่ม ได้แก่นักบัญชีที่จำแนกตามสาขาวิชาที่จบการศึกษา นักบัญชีที่จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชี และนักบัญชีที่จำแนกตามกิจการที่มีโอกาสที่จะเข้าไปดำเนินธุรกิจประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน พบว่าทุกกลุ่มมีความต้องการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ โดยรวมทุกด้านในระดับมาก โดยต้องการพัฒนาทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านการเรียนรู้/ปัญญา ด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร และด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาที่จบการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามที่จบการศึกษาสาขาบัญชี มีความต้องการพัฒนาสมรรถนะทักษะด้านการเรียนรู้/ปัญญา ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการวิเคราะห์ข่าวสารของแต่ละประเทศเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี ส่วนผู้ที่จบการศึกษาสาขาอื่นๆ ต้องการพัฒนาสมรรถนะทักษะด้านการเรียนรู้/ปัญญาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านความสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคยได้

ผู้ตอบแบบสอบถามที่จบการศึกษาสาขาบัญชีและผู้ที่ยังจบการศึกษาสาขาอื่นๆ ต้องการพัฒนาสมรรถนะทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือทักษะด้านบัญชี เช่น การคำนวณ การตัดสินใจ การวิเคราะห์ความเสี่ยง การวัดมูลค่า การจัดทำและนำเสนอรายงานการเงินเหมือนกัน

ผู้ตอบแบบสอบถามที่จบการศึกษาสาขาบัญชีและผู้ที่ยังจบการศึกษาสาขาอื่นๆ ต้องการพัฒนาสมรรถนะทักษะด้านลักษณะเฉพาะบุคคล ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการคิดริเริ่ม การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่อง เหมือนกัน

ผู้ตอบแบบสอบถามที่จบการศึกษาสาขาบัญชีและผู้ที่ยังจบการศึกษาสาขาอื่นๆ ต้องการพัฒนาสมรรถนะทักษะด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือทักษะในด้านภาษาอังกฤษ เช่น การพูด การอ่าน การเขียน เหมือนกัน

ผู้ตอบแบบสอบถามที่จบการศึกษาสาขาบัญชี ต้องการพัฒนาสมรรถนะทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านความเป็นผู้นำและการจูงใจ ส่วนผู้ที่จบการศึกษาสาขาอื่นๆ ต้องการพัฒนาสมรรถนะทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหาร โครงการ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การตัดสินใจและการมอบหมาย

เมื่อพิจารณาจำแนกตามประสบการณ์การทำงานสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชี ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 1 ปี 1 -3 ปี และ 4-6 ปี มีความต้องการพัฒนาสมรรถนะทักษะด้านการเรียนรู้/ปัญญา ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการวิเคราะห์ข่าวสารของแต่ละประเทศเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี ส่วนกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงาน สาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชี 7-10 ปีและ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป ต้องการพัฒนาสมรรถนะทักษะด้านการเรียนรู้/ปัญญา ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการประเมินการแข่งขันของนักบัญชีในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงานสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชี ตั้งแต่ไม่น้อยกว่า 1 ปี 1-3 ปี 4-6 ปีและมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ต้องการพัฒนาสมรรถนะทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ทักษะด้านบัญชี เช่น การคำนวณ การตัดสินใจ การวิเคราะห์ความเสี่ยง การวัดมูลค่า การจัดทำและนำเสนอรายงานการเงิน ส่วนกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชี 7-10 ปี ต้องการพัฒนาสมรรถนะทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือทักษะทั่วไป เช่น การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับต่างๆ

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงานสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชี น้อยกว่า 1 ปี ต้องการพัฒนาสมรรถนะทักษะด้านลักษณะเฉพาะบุคคล ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการปรับใช้ค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติ ให้เข้ากับการตัดสินใจ และระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ส่วนกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชี 1 -3 ปี 7-10 ปีและมากกว่า 10ปีขึ้นไป ต้องการพัฒนาสมรรถนะทักษะด้านลักษณะเฉพาะบุคคล ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการคิดริเริ่ม การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่อง และกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชี 4-6 ปี ต้องการพัฒนาสมรรถนะทักษะด้านลักษณะเฉพาะบุคคล ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการบริหารจัดการตนเอง การจัดลำดับและจัดระบบการทำงาน

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงานสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชีตั้งแต่น้อยกว่า 1 ปี ถึงมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ต้องการพัฒนาสมรรถนะทักษะด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ทักษะในด้านภาษาอังกฤษ เช่น การพูด การอ่าน การเขียน เหมือนกัน

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงานสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชีน้อยกว่า 1 ปี 1-3 ปี และ 4-6 ปี ต้องการพัฒนาสมรรถนะทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านความเป็นผู้นำและการจูงใจ ส่วนกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชี 7-10 ปีและมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ต้องการพัฒนาสมรรถนะทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารโครงการ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การตัดสินใจและการมอบหมาย

เมื่อพิจารณาจำแนกตามกิจการมีโอกาที่จะเข้าไปดำเนินธุรกิจประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ผู้ตอบแบบสอบถามของกิจการที่มีโอกาสเข้าไปดำเนินธุรกิจประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีความต้องการพัฒนาสมรรถนะทักษะการเรียนรู้/ปัญญา ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคยได้ ส่วนกลุ่มกิจการที่ไม่มีโอกาสเข้าไปดำเนินธุรกิจประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ต้องการพัฒนาสมรรถนะทักษะการเรียนรู้/ปัญญา ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการวิเคราะห์ข่าวสารของแต่ละประเทศเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี และกลุ่มกิจการที่ไม่แน่ใจจะเข้าไปดำเนินธุรกิจประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ต้องการพัฒนาสมรรถนะทักษะการเรียนรู้/ปัญญา ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการประเมินการแข่งขันของนักบัญชีในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผู้ตอบแบบสอบถามของกิจการที่มีโอกาสเข้าไปดำเนินธุรกิจประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ต้องการพัฒนาสมรรถนะทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือทักษะทั่วไป เช่น การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับต่างๆ ส่วนกลุ่มกิจการที่ไม่มีโอกาสและไม่แน่ใจจะเข้าไปดำเนินธุรกิจประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ต้องการพัฒนาสมรรถนะทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือทักษะด้านบัญชี เช่น การคำนวณ การตัดสินใจ การวิเคราะห์ความเสี่ยง การวัดมูลค่า การจัดทำและนำเสนอรายงานการเงิน

ผู้ตอบแบบสอบถามของกิจการที่มีโอกาสและไม่มีโอกาสหรือไม่แน่ใจจะเข้าไปดำเนินธุรกิจ ประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ต้องการพัฒนาสมรรถนะทักษะด้านลักษณะเฉพาะบุคคล ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการคิดริเริ่ม การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่อง เหมือนกัน

ผู้ตอบแบบสอบถามของกิจการที่มีโอกาสและไม่มีโอกาสหรือไม่แน่ใจจะเข้าไปดำเนินธุรกิจ ประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ต้องการพัฒนาสมรรถนะทักษะด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสาร ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ทักษะในด้านภาษาอังกฤษ เช่น การพูด การอ่าน การเขียน เหมือนกัน

ผู้ตอบแบบสอบถามของกิจการที่มีโอกาสและไม่มีโอกาสหรือไม่แน่ใจจะเข้าไปดำเนินธุรกิจ ประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ต้องการพัฒนาสมรรถนะทักษะการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความเป็นผู้นำและการจูงใจ เหมือนกัน

5.1.3.3 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้าน คุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรมและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ (IES 4)

การพัฒนาสมรรถนะด้าน คุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรมและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่ม ได้แก่นักบัญชีที่จำแนกตามสาขาวิชาที่จบการศึกษา นักบัญชีที่จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชี และนักบัญชีที่จำแนกตามกิจการที่มีโอกาสที่จะเข้าไปดำเนินธุรกิจประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน พบว่าทุกกลุ่มมีแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้าน คุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรมและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ โดยรวมทุกด้านในระดับมาก โดยมีความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้ ความสามารถและความชำนาญในวิชาชีพด้วยความมีสติ ใฝ่ใจ เพิ่มความสามารถที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม เที่ยงธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต และด้านความรับผิดชอบทางสังคม เป็นอิสระและตั้งใจพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาที่จบการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามที่จบการศึกษาสาขาบัญชี มีความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้าน คุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรมและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้ ความสามารถและความชำนาญในวิชาชีพด้วยความมีสติ ใฝ่ใจ เพิ่มความสามารถ ส่วนกลุ่มที่จบการศึกษาสาขาอื่นๆ ต้องการพัฒนาสมรรถนะด้าน คุณค่า

แห่งวิชาชีพ จริยธรรมและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม เทียงธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงานสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชีน้อยกว่า 1 ปี 4-6 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ต้องการพัฒนาสมรรถนะด้าน คุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรมและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้ ความสามารถและความชำนาญในวิชาชีพด้วยความมีสติ ใฝ่ใจ เพิ่มความสามารถ ส่วนกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชี 1-3 ปี ต้องการพัฒนาสมรรถนะด้าน คุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรมและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านความรับผิดชอบทางสังคม เป็นอิสระและตั้งใจพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง และกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชี 7-10 ปี ต้องการพัฒนาสมรรถนะด้าน คุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรมและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม เทียงธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต

ผู้ตอบแบบสอบถามของกิจการที่มีโอกาสและไม่มีโอกาสหรือไม่แน่ใจจะเข้าไปเข้าไปดำเนินธุรกิจประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ต้องการพัฒนาสมรรถนะด้าน คุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรมและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้ ความสามารถและความชำนาญในวิชาชีพด้วยความมีสติ ใฝ่ใจ เพิ่มความสามารถ เหมือนกัน

หากสรุปผลการศึกษาด้วยภาพรวมทั้ง 3 ด้าน โดยพิจารณาจำแนกตามสาขาที่จบการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงานสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชี และจำแนกตามกิจการที่มีโอกาสที่จะเข้าไปดำเนินธุรกิจประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน แนวทางการพัฒนาสมรรถนะนักบัญชีตามกรอบแนวคิดของ IES ประกอบด้วยความรู้ทางวิชาชีพ ทักษะทางวิชาชีพ คุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรม และทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพในอนาคต เพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่าตนเองมีความต้องการพัฒนาสมรรถนะนักบัญชีตามกรอบแนวคิดของ IES ทุกด้านโดยรวมในระดับมาก โดยต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรมและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ สูงสุดเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ และด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามลำดับ

5.1.3.4 ข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะนักบัญชี

ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะนักบัญชีในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอำเภอเมืองเชียงใหม่ เพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 โดยสรุปดังนี้

- 1) ควรมีการพัฒนาสมรรถนะของนักบัญชีอย่างเร่งด่วนและจริงจัง ให้เหมาะกับกิจการ มีการวางแผนอย่างต่อเนื่องและวางแนวทางให้ชัดเจน และผลักดันให้เกิดผลเป็นรูปธรรม สภาวิชาชีพบัญชีควรมีการจัดโปรแกรมอบรมความรู้แก่นักบัญชีอย่างต่อเนื่องและกระจายศูนย์กลางอบรมความรู้ในทุกภาค โดยเฉพาะภาคเหนือเพื่อสะดวกต่อการเข้าร่วมอบรม และเพื่อเพิ่มความสามารถทางการแข่งขันของธุรกิจ ควรศึกษาและพัฒนาทางด้านมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ รวมถึงการเพิ่มทักษะด้านบัญชีขั้นสูงและมีการจัดทดสอบมาตรฐานสำหรับนักบัญชี (จำนวน 9 ราย)
- 2) ให้มีการจัดอบรมและสัมมนาหรือให้ความรู้แลกเปลี่ยนระหว่างประเทศอาเซียนด้วยกันเพื่อศึกษาความเป็นมาของประเทศอาเซียนให้นักบัญชีและเพื่อเพิ่มศักยภาพนักบัญชีในอำเภอเมืองเชียงใหม่ให้มากขึ้นโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย รวมถึงควรจัดสัมมนาวันธรรมดา เนื่องจากมีบางกลุ่มติดเรียนเสาร์ – อาทิตย์ (จำนวน 6 ราย)
- 3) ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบเป็นวงกว้างและสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับนักบัญชีในกิจการทราบถึงบทบาทหน้าที่ของนักบัญชีกับประชาคมอาเซียน อยากให้มีการจัดตั้งสมาคมหรือกลุ่ม“นักบัญชีสำหรับ AEC”เพื่อ update ข่าวสาร,แลกเปลี่ยนข่าวสารแนวคิดวิธีการ (จำนวน 5 ราย)
- 4) นักบัญชีต้องเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านภาษาและวัฒนธรรมของประเทศอาเซียนมากขึ้น โดยจะต้อง/ควรได้รับการสนับสนุนจากเจ้าของกิจการ และมีการเตรียมความพร้อมด้านภาษาอังกฤษและภาษาที่ใช้ในอาเซียน โดยการเปิดหลักสูตรภาษาอังกฤษขึ้นพื้นฐานสำหรับนักบัญชี (จำนวน 4 ราย)

5.2 อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะนักบัญชีของธุรกิจในอำเภอเมืองเชียงใหม่ เพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สามารถอภิปรายผลการศึกษา ได้ดังนี้

5.2.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชีในปัจจุบันของนักบัญชีในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอำเภอเมืองเชียงใหม่ พบว่าไม่มีความรู้เกี่ยวกับข้อตกลงยอมรับร่วมของอาเซียนสาขาการบัญชี โดยมีความรู้น้อยที่สุดในเรื่องขอบเขตงานบริการบัญชีภายใต้ MRA นอกจากนี้ยังพบว่าไม่มีความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติของนักบัญชีอาเซียนและไม่มีความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการให้บริการของนักบัญชีอาเซียน ความรู้เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวที่นักบัญชีส่วนใหญ่ไม่มีความรู้นี้ สามารถศึกษาได้เพิ่มเติมจากเอกสารหรือเว็บไซต์ของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ในเรื่องธุรกิจบริการ : วิชาชีพบัญชี (Business Services : Accounting) และยังสามารถกำหนดไว้ในข้อตกลงการยอมรับร่วม (MRA) ในสาขาบริการวิชาชีพบัญชี ซึ่งวัตถุประสงค์หลักคือ การช่วยให้นักวิชาชีพบัญชีอาเซียนสามารถเคลื่อนย้ายเข้าไปทำงานในประเทศอาเซียนอื่นได้สะดวกมากขึ้น สามารถยื่นคำขอใบอนุญาต โดยไม่เสียเวลาตรวจสอบคุณสมบัติซ้ำ (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2556) และสอดคล้องกับของศิลปพร ศรีจันทเพชร และธีรชัย อรุณเรืองศิริ (2555) ที่กล่าวไว้ในบทความวิชาการเรื่องการเตรียมความพร้อมทางด้านวิชาชีพบัญชีของกลุ่มประเทศในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในเรื่องการเปิดเสรีทางการบริการวิชาชีพบัญชีในปี พ.ศ.2558

5.2.2 การพัฒนาสมรรถนะความรู้ทางวิชาชีพเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่ากลุ่มนักบัญชีที่จำแนกตามสาขาวิชาที่จบการศึกษา กลุ่มนักบัญชีที่จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชี และกลุ่มนักบัญชีที่จำแนกตามกิจการมีโอกาสที่จะเข้าไปดำเนินธุรกิจประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีความต้องการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพ โดยรวมทุกด้านในระดับมาก โดยต้องการพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งฉัฐชา วัฒนวิไล และจุฑามณ สิทธิผลวนิชกุล (2555) ได้กล่าวไว้ในบทความวิชาการเรื่องการพัฒนาศักยภาพวิชาชีพบัญชีไทยเมื่อเปิดเสรีทางเศรษฐกิจไว้ว่าการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในวิชาชีพบัญชีเพื่อให้ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นในภูมิภาคได้ และสอดคล้องกับของศิลปพร ศรีจันทเพชร และธีรชัย อรุณ

เรื่องศิริ (2555) ที่กล่าวไว้ในบทความวิชาการเรื่องการเตรียมความพร้อมทางด้านวิชาชีพบัญชีของกลุ่มประเทศในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ใ่ว่านักวิชาชีพบัญชีควรมีการเตรียมความพร้อมในเรื่องความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี โดยแต่ละประเทศได้จัดให้มีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) และมีการพิจารณาออกมาตรฐานการบัญชีสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป

5.2.3 การพัฒนาสมรรถนะทักษะทางวิชาชีพเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่ากลุ่มนักบัญชีจำแนกตามสาขาวิชาที่จบการศึกษา กลุ่มนักบัญชีที่จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชี และกลุ่มนักบัญชีที่จำแนกตามกิจการมีโอกาสที่จะเข้าไปดำเนินธุรกิจประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีความต้องการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ โดยรวมทุกด้านในระดับมาก โดยต้องการพัฒนาทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ธกมร เกื้อกูลวงศ์ (2554) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของนักบัญชีในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดเชียงใหม่ในการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ ซึ่งพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการในการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ โดยรวมในระดับมาก และมีความต้องการพัฒนาทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติ และหน้าที่งานอยู่ในระดับมาก

5.2.4 การพัฒนาสมรรถนะด้าน คุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรมและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ พบว่า กลุ่มนักบัญชีจำแนกตามสาขาวิชาที่จบการศึกษา กลุ่มนักบัญชีจำแนกตามประสบการณ์การทำงานในสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชี และกลุ่มนักบัญชีจำแนกตามกิจการมีโอกาสที่จะเข้าไปดำเนินธุรกิจประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีความต้องการพัฒนาคุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรมและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ทุกด้านในระดับมาก โดยต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติงาน โดยใช้ความรู้ความสามารถและความชำนาญในวิชาชีพด้วยความมีสติ ใฝ่ใจ เต็มความสามารถมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มัทนชัย สุทธิพันธุ์ (2556) ที่ได้ศึกษาความพร้อมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพผู้จัดทำบัญชีไทยต่อการเตรียมตัวรับการเข้ามาของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจผู้จัดทำบัญชีในจังหวัดสงขลา ซึ่งพบว่าความพร้อมสูงสุดของผู้จัดทำบัญชีไทยต่อการเข้ามาของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ได้แก่ ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

5.2.5 การพัฒนาสมรรถนะนักบัญชีตามกรอบแนวคิดของ IES ประกอบด้วยความรู้ทางวิชาชีพ ทักษะทางวิชาชีพ คุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรมและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพในอนาคตเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 พบว่ากลุ่มนักบัญชีจำแนกตามสาขาที่จบการศึกษา กลุ่มนักบัญชีจำแนกตามประสบการณ์การทำงานสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชี และกลุ่มนักบัญชีจำแนกตามกิจการที่มีโอกาสที่จะเข้าไปดำเนินธุรกิจประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีความต้องการพัฒนาสมรรถนะนักบัญชีตามกรอบแนวคิดของ IES ทุกด้าน โดยรวมในระดับมาก โดยต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรมและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ และด้านทักษะทางวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มัทนชัย สุทธิพันธุ์ (2556) ที่ได้ศึกษาความพร้อมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพผู้จัดทำบัญชีไทยต่อการเตรียมตัวรับการเข้ามาของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจผู้จัดทำบัญชีในจังหวัดสงขลา ซึ่งพบว่าความพร้อมสูงสุดของผู้จัดทำบัญชีไทยต่อการเข้ามาของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ได้แก่ ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อการพัฒนาผู้จัดทำบัญชีไทยคือ ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการสื่อสาร ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีและทักษะการทำงานเป็นทีม

5.3 ข้อค้นพบ

จากผลการศึกษาเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะนักบัญชีของธุรกิจ ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ เพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งเป็นการศึกษาเพื่อให้รู้ถึงแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะนักบัญชีของธุรกิจ วิชาสหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในอำเภอเมืองเชียงใหม่เพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีข้อค้นพบดังนี้

- 5.3.1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ที่น้อยที่สุดในเรื่อง ขอบเขตงานบริการบัญชีภายใต้ MRA นอกจากนี้ยังพบว่าไม่มีความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติของนักบัญชีอาเซียน และไม่มีความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการให้บริการของนักบัญชีอาเซียน
- 5.3.2 ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มไม่ว่าจะจบจากสาขาบัญชีและสาขาอื่นๆ หรือมีประสบการณ์การทำงานในสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชี รวมถึงกิจการมีโอกาที่จะเข้าไปดำเนินธุรกิจประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีความต้องการพัฒนาความรู้

ทางวิชาชีพทุกด้านในระดับมาก และต้องการพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสูงสุด ในเรื่องทักษะการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่องานบัญชีเหมือนกัน

- 5.3.3 ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มไม่ว่าจะจบจากสาขาบัญชีและสาขาอื่นๆ หรือมีประสบการณ์การทำงานในสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชี รวมถึงกิจการมีโอกาที่จะเข้าไปดำเนินธุรกิจประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีความต้องการพัฒนาทักษะด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารสูงสุด คือทักษะในด้านภาษาอังกฤษ เช่น การพูด การอ่าน การเขียน และนักบัญชีที่ปฏิบัติงานด้านการทำบัญชีของธุรกิจส่วนใหญ่ยังไม่เคยเข้าร่วมอบรมหรือสัมมนาด้านวิชาชีพบัญชีเพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
- 5.3.4 ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มไม่ว่าจะจบจากสาขาบัญชีและสาขาอื่นๆ หรือมีประสบการณ์การทำงานในสาขาวิชาชีพด้านการทำบัญชี รวมถึงกิจการมีโอกาที่จะเข้าไปดำเนินธุรกิจประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีความต้องการพัฒนาสมรรถนะนักบัญชีตามกรอบแนวคิดของ IES ประกอบด้วยความรู้ทางวิชาชีพ ทักษะทางวิชาชีพ คุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรมและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพในระดับมาก โดยต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรมและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ เป็นลำดับแรก

5.4 ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะนักบัญชีของธุรกิจในอำเภอเมืองเชียงใหม่ เพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังนี้

- 5.4.1 นักบัญชีต้องศึกษาค้นคว้ากรอบความตกลงยอมรับร่วมของอาเซียนสำหรับสาขาบริการบัญชี MRA เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมทั้งในการส่งนักบัญชีออกไปทำงานในประเทศอาเซียนอื่น และการรับมือกับนักบัญชีจากอาเซียนที่จะเข้ามาทำงานในประเทศไทย โดยสามารถหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลที่เผยแพร่บนเว็บไซต์และหนังสือหรือเอกสารเผยแพร่จากหน่วยงานต่างๆ อาทิ กรมเจรจาการค้า รวมถึงการเข้าอบรมสัมมนาเพื่อให้นักบัญชีได้รับความรู้และพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันในอนาคตได้

5.4.2 นักบัญชีควรหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้านกลยุทธ์การบริหารธุรกิจและความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศเพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา และนักบัญชีจะต้องพยายามปรับตัว ปรับรูปแบบการทำงาน เพื่อสร้างมูลค่าให้กับตนเองและองค์กร มีความกระตือรือร้นพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชีเพิ่มเติม โดยเฉพาะการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่องานบัญชีเพื่อให้ข้อมูลที่ผู้บริหารได้รับมีความถูกต้องและเชื่อถือได้ รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์และนำไปใช้ในการตัดสินใจด้านต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนักบัญชีสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ผ่านระบบออนไลน์หลักสูตร E-Learning หรือเข้าเรียนหลักสูตรระยะสั้นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือมหาวิทยาลัยที่ได้จัดการเปิดอบรมหลักสูตรหรือศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง

5.4.3 นักบัญชีควรต้องเร่งปรับปรุงพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้นในขณะนี้เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์การเปิดเสรีด้านการบริการคือทักษะความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากล รวมถึงภาษาท้องถิ่นของประเทศในกลุ่มอาเซียน เพื่อให้ให้นักบัญชีสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นในภูมิภาคได้ เช่น ฝึกอบรมด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร เรียนระยะสั้นกับสถาบันภาษา และฝึกฝนจาก E-Learning เป็นต้น และกิจการควรผลักดันให้นักบัญชีในหน่วยงานเข้ารับการอบรมสัมมนาต่างๆ ไม่เพียงด้านวิชาชีพบัญชีทั้งภายในประเทศและต่างประเทศเท่านั้น ควรมีหัวข้อที่ครอบคลุมด้านกฎหมาย องค์กรธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศและหัวข้ออื่นๆที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อนักบัญชี ซึ่งหากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลได้ส่งพนักงานไปศึกษาหรืออบรมสัมมนา ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเหล่านี้ในทางภาษีอากรขอมให้ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นจำนวน 2 เท่าของค่าใช้จ่ายที่จ่ายจริง

5.4.4 นักบัญชีของธุรกิจจะต้องปฏิบัติงานโดยอาศัยเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพตนเองมีจิตสำนึกของความรับผิดชอบต่อสังคม มีความหนักแน่น มีคุณธรรมและจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพ ทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อหน้าที่ และมุ่งมั่นตั้งใจพัฒนาตนเอง พัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น และกิจการควรมีการจัดทำโครงการอบรมเพื่อปลูกฝังให้นักบัญชีตระหนักในเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง โดยออกเป็นข้อปฏิบัติให้นักบัญชีของกิจการเข้ารับการอบรมอย่างน้อยปีละครั้ง และมีการประเมินผลในเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพของนักบัญชีแต่ละบุคคล

เพื่อเป็นการปลูกฝังและพัฒนานักบัญชีให้มีคุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรมและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ จนนำไปสู่การทำบัญชีและรายงานทางการเงินให้มีความเชื่อถือได้ เพราะในอนาคตบทบาทและคุณสมบัติของนักบัญชีในการก้าวเข้าสู่ AEC นั้น นอกจากมีความรับผิดชอบในการจัดทำงบการเงินแล้วจะต้องเป็นเสมือนหุ้นส่วนที่สามารถสร้างคุณค่าให้แก่องค์กรในระยะยาวได้ด้วย การพัฒนาสมรรถนะของนักบัญชีไทยถือเป็นเรื่องที่ถูกฝ่ายต้องประสานความร่วมมือกันไม่ว่าจะเป็นภาครัฐและเอกชน สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ตระหนักถึงประโยชน์และความจำเป็นในการก้าวไปสู่บัญชีมืออาชีพระดับสากลที่สามารถแข่งขันกับนักวิชาชีพบัญชีนานาชาติได้ รวมถึงนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จอันยั่งยืนในอนาคตต่อไป

5.5 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

- 5.5.1 การศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะนักบัญชีของธุรกิจเขตจังหวัดอื่น หรือควรเก็บข้อมูลจากแหล่งธุรกิจที่มีขนาดใหญ่กว่า SMEs โดยใช้แนวคิดมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อทราบถึงแนวทางการพัฒนาสมรรถนะนักบัญชีของธุรกิจในทฤษฎีนั้นๆ แล้วนำข้อมูลนี้ไปวิเคราะห์และเปรียบเทียบเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบ และเป็นประโยชน์ในการประกอบวิชาชีพต่อไป
- 5.5.2 การศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เมื่อเข้าสู่ประเทศไทยในปี 2558 ว่าก่อให้เกิดผลกระทบต่อนักบัญชีของธุรกิจอย่างไร

ลิขสิทธิ์ © by Chiang Mai University
All rights reserved